

Aftale om regionernes økonomi i 2012

Regeringen og Danske Regioner indgik torsdag den 2. juni 2011 aftale om regionernes økonomi for 2012. Aftalen kan downloades på www.regioner.dk under økonomi. Aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi blev indgået lørdag den 4. juni 2010.

Dette punkt til Økonomisk Vejledning gennemgår de økonomiske forudsætninger bag økonomiaftalen og beskriver væsentlige aftalepunkter. Der skal endvidere henvises til øvrige punkter i Økonomisk Vejledning, som beskriver lov- og cirkulæreprogrammet, pris- og lønskøn, kommunal medfinansiering samt den statslige aktivitetspulje.

1. Aftalt udgiftsniveau for nettodriftsudgifterne og aktivitet i 2012 på sundhedsområdet

Regionernes økonomi blev forhandlet med udgangspunkt i aftalegrundlaget for 2011. Der er aftalt et samlet udgiftsniveau for nettodriftsudgifterne i 2012 på 100.042 millioner kroner. Heraf udgør udgifterne til medicintilskuddet 6.745 millioner kroner, jf. tabel 1.

Tabel 1. Aftalt udgiftsniveau for nettodriftsudgifterne i 2012 på sundhedsområdet i mio.kr. og 12pl.

Aftalt udgiftsniveau ekskl. medicintilskud	93.297
Medicintilskud	6.745
Aftalt udgiftsniveau i alt	100.042

Anm: Udgiftsniveauet i tabel 1 er opgjort ekskl. DUT og øvrige reguleringer

Det skal bemærkes, at der i beløbene i tabel 1 ikke indgår reguleringer som følge af lov- og cirkulæreprogrammet (DUT). De beskrives nærmere i vejledningens punkt "Generelle tilskud til regionerne i 2011 og 2012, lov- og cirkulæreprogram". Senere i dette vejledningens punkt er udgiftsniveauet inkl. DUT dog opgjort.

Den aftalte vækst på sundhedsområdet i 2012 i forhold til aftalegrundlaget for 2011 fremgår af tabel 2. Der er på sundhedsområdet ekskl. medicintilskud aftalt en realvækst i 2011 på 1.455 millioner kroner, inkl. udgifter til medicintilskud er væksten på 1.500 millioner kroner.

Tabel 2. Aftalt realvækst i 2012 i forhold til aftalegrundlaget for 2011 i mio. kr. og 12pl

Medicintilskud	45
Aftalt realvækst	
- aktivitet (3 pct.)	1.950
- produktivitet (2 pct.)	-1.300
- øvrige sundhedsudgifter	805
Vækst i 2011 i forhold til aftalegrundlaget 2010 ekskl. medicintilskud	1.455
Vækst i 2011 i forhold til aftalegrundlaget 2010 inkl. medicintilskud	1.500

For 2012 er der forudsat en aktivitetsvækst på sygehusområdet på 3,0 pct. og et produktivitetskrav på 2 pct. Aktivitetsvæksten svarer til 1.950 millioner kroner og produktivitetskravet til -1.300 millioner kroner. Samlet set udgør realvæksten i udgifterne til sygehusaktivitet 650 millioner kroner.

Med økonomiaftalen for 2012 er der enighed om, at den aftalte aktivitet i 2012 ligger oven på den

realiserede aktivitet i 2010 med 4 procent. Fordelt med 1 procent i 2011 og 3 procent i 2012. Dermed forventes sygehusene at levere en aktivitetsvækst i 2012 på 3 pct., for at nå op et aktivitetsniveau på 66.998 millioner kroner (målt i produktionsværdi).

Realvæksten på øvrig sundhed på 805 millioner kroner omfatter bl.a. sygehusmedicin, praksissektor og øvrige sygehusudgifter, der ikke er aktivitetsbelagt (patientbefordring, patientskadeerstatninger).

Medicintilskud

I økonomiaftalen for 2012 er der aftalt et nyt skøn for de forventede udgifter til tilskudsberettiget medicin i 2011, og der er aftalt et udgiftsniveau for 2012.

Med økonomiaftalen for 2012 er medicingarantien for 2012 og frem afskaffet. Det vil sige, at regionerne ikke længere kompenseres eller sanktioneres for forskellen mellem skønnet i udgifterne til medicintilskud og de faktiske udgifter. Udgifterne til medicintilskud anskues dermed under et med de øvrige udgifter til sundhedsvæsenet.

Der er i økonomiaftalen for 2012 lagt et skøn for udgifterne til tilskudsberettiget medicin i 2011 på 6.700 millioner kroner til grund for aftalen. Det er et fald i udgifterne i forhold til regnskab 2010, hvor niveauet var 7.067 millioner kroner.

Tabel 3 viser baggrunden for medicinskønnet i 2012. Der forventes en stigning i udgifterne til tilskudsberettiget medicin fra 2011 til 2012 på 45 millioner kroner svarende til 0,7 pct.

Tabel 3. Baggrund for medicinskøn for 2012 i mio. kr.

Skøn for medicinudgifterne i 2012, juni 2011	6.745
Skøn for medicinudgifterne i 2011, juni 2011	6.700
Difference	45
Vækst i pct.	0,7%

Det aftalte udgiftsniveau opgjort inkl. DUT

Regionerne kan inden for det aftalte udgiftsniveau for nettodriftsudgifterne afholde udgifter svarende til det i økonomiaftalen aftalte niveau, korrigeret for mer- og mindreudgifter som følge af opgaveændringer. Det samlede udgiftsniveau i 2012 for nettodriftsudgifterne på sundhedsområdet inkl. DUT og andre reguleringer kan opgøres foreløbigt til 100.050 millioner kroner, jf. tabel 4.

Tabel 4. Aftalt udgiftsniveau inkl. DUT og andre reguleringer i 2012 i millioner kroner i 12 pl

Udgiftsniveau ekskl. medicintilskud	93.297
DUT på sundhedsområdet, jf. lov- og cirkulæreprogrammet	-166,5
Korrektioner af lov- og cirkulæreprogrammet	
- bløderudligningen (finansiel karakter)	70,6
- medicintilskudsudgifter og kunstig befrugtning	103
- forventet kommunal medfinansiering af DUT-sager på lov- og cirkulæreprogrammet (FORELØBIG)	1,3
Udgiftsniveau for nettodriftsudgifterne inkl. DUT og øvrige reguleringer (ekskl. medicintilskud)	93.305
Medicintilskud	6.745
Udgiftsniveau for nettodriftsudgifterne inkl. DUT og øvrige reguleringer	100.050

Det fremgår af aktstykke nr. 154 af den 15. juni 2011, at regionernes bloktilskud i 2012 reduceres med -166,5 millioner kroner som følge af DUT. Men den samlede udgiftsmæssige konsekvens af lovændringerne er på nogle områder større end de bloktilskudsreguleringer, der er foretaget. Det skyldes, dels at noget af udgiftsniveauet er finansieret af kommunerne, dels at enkelte DUT-sager er finansielle, og dermed ikke har udgiftsmæssig påvirkning.

Af aktstykket fremgår således, at regionernes bloktilskud i 2011 reduceres med 70,6 millioner kroner som følge af bløderudligningsordningen. Dette er en ren finansiel regulering og påvirker ikke i sig selv regionernes udgiftsramme. Derfor skal beløbet trækkes ud af den samlede DUT-regulering på -166,5 millioner kroner, svarende til, at der lægges 70,6 millioner kroner til for at opgøre det samlede udgiftsniveau i 2012, jf. tabel 4.

Samme forhold gør sig gældende for DUT-sagen vedr. kunstig befrugtning. Den andel af DUT-sagen, der vedrører udgifter til medicintilskud har udelukkende finansiel karakter og derfor korrigeres DUT-reguleringen på aktstykket med yderligere 103 millioner kroner som følge deraf.

For så vidt angår kommunal medfinansiering, viser en foreløbig opgørelse, at udgiftsniveauet skal hæves med 1,3 millioner kroner, som følge af kommunal medfinansiering i 2012 af de nye lovændringer (DUT-sagerne). Det vedrører DUT-sagen om bekendtgørelse om økonomiske rammer for frit valg til private specialsygehuse.

2. Samlede udgifter på sundhedsområdet finansieret i aftalen

Ud over finansiering af det aftalte udgiftsniveau for nettodriftsudgifterne på 100.042 millioner kroner (ekskl. DUT), jf. tabel 1, er der i aftalen finansieret anlægsudgifter og renteudgifter. Der er samlet set finansieret udgifter for 103.372 mio. kr. i økonomiaftalen for 2012, jf. tabel 5. Inklusiv DUT-reguleringer mv. er det samlede udgiftsniveau 103.380 millioner kroner.

Heri forudsættes det muligt at refinansiere afdrag ved ny lånoptagelse inden for en samlet ramme på 350 millioner kroner. Det er en forudsætning for refinansieringen, at der søges om dispensation i Indenrigs- og sundhedsministeriet.

Tabel 5. Forudsatte udgifter i alt på sundhedsområdet i 2012 i mio. kr. i 12pl

Udgiftsniveau for nettodriftsudgifterne ekskl. DUT og øvrige reguleringer	100.042
Bruttoanlægsudgifter	
- Anlægsniveau	3.300
- heraf hensættelse til medfinansiering	1.018
- Pulje til IT	50
- Pulje vedr. meranlæg	300
Bruttoanlægsudgifter i alt	3.300
Anlægsindtægter	-60
Nettorenteudgifter	90
Afdrag	350
Refinansiering af afdrag ved låneoptag	-350
Udgiftsniveau i alt ekskl. DUT og øvrige reguleringer	103.372
DUT-reguleringer mv.	8,4
Udgiftsniveau i alt inkl. DUT	103.380

Udgifterne finansieres af et statsligt bloktilskud, den statslige aktivitetsafhængige pulje og det aktivitetsafhængige kommunale bidrag. Herudover kommer lånemuligheden vedr. anlæg samt øvrige lånemuligheder, der er aftalt særskilt.

Der er med aftalen blevet afsat en pulje til IT-investeringer på 50 millioner kroner. Puljen er fratrukket regionernes bloktilskud og udmøntes på finansloven.

Den samlede finansiering fremgår af tabel 6. Det statslige bloktilskud udgør i aftalen 81.545,1 millioner kroner (ekskl. reguleringer som følge af DUT mv.)

Tabel 6. Forudsat finansiering af udgifterne i 2012 i mio. kr. i 12pl

Statsligt bloktilskud (ekskl. DUT mv.)	81.545,1
Statslig aktivitetsafhængig pulje	2.669,6
Kommunalt aktivitetsafhængigt bidrag (ekskl. DUT)	18.887,3
Øvrig finansiering	271,0
Samlede finansiering i økonomiaftalen	103.373,0
Aktstykke	
- DUT	-166,5
- Andre reguleringer	-22,0
Revideret bloktilskud på aktstykket	81.356,6
Foreløbigt kommunal medfinansiering af DUT-sagerne	1,3
Revideret kommunal medfinansiering	18.888,6
Samlet revideret finansiering	103.185,8

Den statslige aktivitetsafhængige pulje udgør 2.669,6 millioner kroner ekskl. den del, der medfinansieres af kommunerne, eller 3.908,3 millioner kroner inklusiv kommunal medfinansiering.

Det er forudsat, at den kommunale aktivitetsafhængige finansiering i 2012 udgør 18.887,3 millioner kroner samlet set, dvs. inkl. kommunernes medfinansieringsandel i den statslige aktivitetsafhængige pulje. Dette er dog eksklusiv kommunernes medfinansieringsandel på DUT-sagerne, jf. tabel 6.

I vejledningspunktet ”Kommunal medfinansiering i 2012” uddybes forudsætningerne bag den kommunale medfinansiering. På de områder, hvor der ikke er forudsat kommunal medfinansiering (sygehusmedicin, øvrige sygehusudgifter, psykiatri, medicintilskud), er finansieringen sikret gennem bloktilskuddet.

Finansiering inkl. DUT mv.

Inklusiv DUT og andre reguleringer på aktstykket opgøres det regionale bloktilskud til 81.356,6 millioner kroner, jf. tabel 6. Set i forhold til den kommunale medfinansiering vurderes den foreløbigt at blive løftet med 1,3 millioner kroner, som følge af DUT-sagerne på aktstykket af den 15. juni 2010. Samlet stiger den kommunale medfinansiering i alt til 18.888,6 millioner kroner, jf. tabel 6.

Øvrig finansiering

Den øvrige finansiering på 271 millioner kroner i tabel 6 dækker over flere forhold, der er uddybet i tabel 7.

Der er reserveret 50 millioner kroner på Finansloven for 2012 til IT-puljen. Derudover indgår finansiering af andre reguleringer fra tidligere år med 9 millioner kroner (sundhed.dk og forhøjelse af tilskud sfa. rejseudgifter aktstykke 2009 samt Nem SMS og fælles brugerrettighedsstyring aktstykke 2010). Derudover den tidligere bonuspulje for Region Hovedstadens vedkommende på 15 millioner kroner (Grønlandspenge).

Tabel 7 Øvrig finansiering i mio. kr. og 12pl

IT-puljen reservation på Finanslov 2012	50
Andre reguleringer fra tidligere år	9
Bonuspulje for Hovedstaden (Grønlandspenge)	15
Lånefinansiering (anlæg)	300
DUT med balanceeffekt (medicintilskudsandelen af DUT-sagen vedr. kunstig befrugtning)	-103
Øvrig finansiering i alt	271

Ligeledes er her opgjort den lånepulje vedr. låne- og deponeringsfritagelse på 300 millioner kroner, som regionerne har fået mulighed for med aftalen for 2012.

DUT med balanceeffekt dækker over den andel af DUT-sagen om kunstig befrugtning som vedrører udgifterne til medicintilskud (103 millioner kroner). Da finansieringen af medicintilskudsudgifterne både reduceres i DUT-sagen om kunstig befrugtning og ligeledes i det reviderede medicinskøn for 2011 og 2012 sikres regionernes finansiering mod dobbeltreduktion med denne tekniske korrektion i 2012. Korrektionens fortegn øger bloktilskuddet med det tilsvarende beløb på 103 millioner kroner. Hvorledes dobbeltreduktionen modvirkes i 2011 beskrives senere i dette vejledningspunkt.

3. Efterregulering og midtvejsregulering af udgifter til medicintilskud i 2010 og 2011

Efterreguleringen af medicingarantien for 2010 er opgjort, og den aftalte regulering håndteres i midtvejsreguleringen af bloktilskuddet for 2011.

Endelig regulering af medicingarantien for 2010

Med økonomiaftalen for 2011 blev der sat et nyt skøn for udgifterne til tilskudsberettiget medicin for 2010. I det oprindelige skøn fra juni 2009 vedr. 2010 udgjorde udgifterne til medicintilskud 7.106 millioner kroner. I forbindelse med aftalen for 2011 blev dette skøn nedjusteret til 6.882 millioner kroner. De finansielle konsekvenser af denne midtvejsregulering blev afskaffet som en del af sidste års forhandlinger.

Udgifterne til tilskudsberettiget medicin i regnskab 2010 lå 185 millioner kroner over skønnet for 2010 fra juni 2010. Regionernes bloktilskud for 2011 bliver i 2011 reguleret op med 139 millioner kroner som følge af den endelige efterregulering af medicingarantien, jf. tabel 8.

Tabel 8. Opgørelse af endelig regulering af medicingarantien for 2010 i mio. kr.

Medicinskøn 2010, juni 2010	6.882
Regnskab 2010	7.067
Difference	185
Midtvejsregulering (75 pct.)	139

Midtvejsregulering af medicingarantien for 2011

Med økonomiaftalen for 2012 er der aftalt et revideret niveau for udgifterne til medicintilskud i 2011 på 6.700 millioner kroner. Det oprindelige skøn for medicintilskudsudgifterne i 2011 fra juni 2010 var på 7.095 millioner kroner. Dermed burde bloktilskuddet i 2010 midtvejsreguleres med -296 millioner kroner jf. tabel 9. Men for at undgå en dobbelt reduktion af finansieringen af medicintilskuddet i 2011, som følge af DUT-sagen vedr. kunstig befrugtning, reguleres midtvejsreguleringen ned med

75,7 millioner kroner (75 procent af 100,9 millioner kroner). Samlet set midtvejsreguleres regionernes bloktilskud med -220,3 millioner kroner grundet medicingarantien for 2011.

Tabel 9. Opgørelse af midtvejsregulering af medicingarantien for 2011 i mio. kr.

Medicinskøn 2011, juni 2010	7.095
Medicinskøn 2011, juni 2011	6.700
Difference	-395
Midtvejsregulering (75 pct.)	-296
Korrektion (DUT-sag kunstig befrugtning)	75,7
Samlet midtvejsregulering	-220,3

Det er aftalt, at medicingarantien for 2011 fortsættes på trods af, at den er afskaffet for 2012. Dermed kan regionerne imødesee en efterregulering af medicingarantien for 2011 i 2012.

4. Forudsætninger for det beregnede udgangspunkt for økonomien på sundhedsområdet

Udgangspunktet for de beregnede nettodriftsudgifter var aftalegrundlaget for 2011, fastsat i forhandlingerne om regionernes basisbalance.

Pris- og lønreguleringen på sundhedsområdet er opgjort til 2,0 pct. (ekskl. medicintilskud) fra 2011 til 2012. Læs mere vedrørende pris- og lønudviklingen i 2012 i vejledningens punkt ”Pris- og lønudviklingen for 2012”.

Øvrige forudsætninger i det beregnede udgangspunkt

I det beregnede udgangspunkt for 2012 er der taget højde for udgiftsprofilen på eksisterende DUT-sager (skæve DUT), positivt PL-rul på sundhed (89 millioner kroner) og positivt PL-rul på regional udvikling (20 millioner kroner).

5. Regional udvikling

Der er aftalt et samlet udgiftsniveau på regional udvikling på 2.919,5 millioner kroner (ekskl. DUT-reguleringer). Udgangspunktet for udgifterne var aftalegrundlaget for 2011. I økonomiaftalen for 2011 er det aftalt, at regionerne er med til at støtte op om genopretningsplanen for den danske økonomi. Det medfører en reduktion af udgifterne til regional udvikling med yderligere 13 millioner kroner i 2012 (niveau 25 millioner kroner) og en stigning med 25 millioner kroner i 2013 (niveau 50 millioner kroner).

På dette års aktstykke er der ikke nogen DUT-sager på området for regional udvikling.

Pris- og lønreguleringen er fastsat til 2,2 procent fra 2011 til 2012, jf. vejledningens punkt om pris- og lønskøn i 2012.

Udgifterne finansieres af et bloktilskud på 2.233,3 millioner kroner og et udviklingsbidrag på 686,7 millioner kroner. Det kommunale udviklingsbidrag udgør 123 kr. pr. indbygger i 2012. Bidraget er fastsat på baggrund af en regulering af udviklingsbidraget for 2011 med et samlet pris- og lønskøn for 2012 på 1,8 pct. (PL inkl. medicin), samt reviderede befolkningstal for betalingskommunerne.

6. Omprioritering af ressourcer til mere borgernær sundhed

Med økonomiaftalen for 2012 er der aftalt et samlet produktivitetskrav på 2 pct. svarende til -1.300 millioner kroner.

Med økonomiaftalen er der nævnt udvalgte områder, som kan bidrage til dette:

- Reduktion af regionale administrationer set i forhold til 2010 med 160 millioner kroner
  - Reduktion i 2012 på 2,5 procent
  - Reduktion i 2013 på yderligere 2,5 procent
- Nedbringelse af sygefravær
- Fælles og effektivt indkøb

Det er aftalt, at regeringen og Danske Regioner følger op på den aftalte målsætning om reduktionerne i administrationerne.

[Download notat vedr. regionernes økonomiaftale for 2012 i pdf.-format](#)

[Download aftale mellem Danske Regioner og regeringen om regionernes økonomi i 2012 i pdf-format](#)

[Link til pressemeddelelse om aftalen om regionernes økonomi i 2012](#)